

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . 28.—
 za ostale inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . . . 2.—
 V prvi prejemni meseci . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . . . 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 8.—
 za ostale inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Ilustrati:
 Enostolna petivrstica (72 mm):
 za enkrat . . . . . po 18 v
 za dvakrat . . . . . " 15 v
 za trikrat . . . . . " 13 v
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zabavila, osmerilica itd.:
 enostolna petivrstica po 23 v.
Poslano:
 enostolna petivrstica po 40 v.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopis se ne vrača; nebrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštno branilne avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bozn.-hero. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Černovice v naših rokah. — Naši za- uzemajo ruske utrdbe. — 3400 Rusov ujetih. — Rusi hočejo Lvov braniti?

Poročilo našega generalnega štaba pred dvema dnevi, da so naše čete pri zasledovanju sovražnika čez Karpate prodrele do Seretha, je dalo upanje, da bodo Rusi prav kmalu zapustili glavno mesto Bukovine, Černovice.

To upanje nas ni varalo. Glavno mesto Bukovine je od včeraj zjutraj zopet v naših rokah. Bukovinski deželni predsednik grof Meran je uradno poslal to veselo poročilo na Dunaj.

Nepričakovano dolgo so se avstrijske čete cel mesec avgust v Bukovini upirale Rusom. Parkrat so celo vrgle Ruse pri Novosielici nazaj čez rusko mejo. Deželno brambo je vodil podmaršal Schmidt pl. Grunec, ki je bil po-
 prej štabirani v Pragi, z veliko pre-
 vidnostjo in jasnim uspehom. Ko je po-
 ložaj po velikanski bitki pri Lvovu,
 kljub našim delnim uspehom, zahte-
 val, da so se naše armade umaknile,
 so naši izpraznili tudi Bukovino do
 Karpatov. V noči od 30. na 31. avgusta
 so hitro razstrelili tri mostove čez reko
 Pruth. Deželni predsednik grof Meran
 je odpotoval s svojimi uradniki v ko-
 pališče Dorna Watra, da ni bilo treba
 uradnega sedeža prenesti izven Buko-
 vine. Dne 2. septembra, torej dva dni
 predno so zasedli Lvov, so Rusi vko-
 rakali v Černovice. Rusi so spočetko
 ma postopali »milostno«, zahtevali so
 od mesta za enkrat samo 600.000 K voj-
 nega davka. V ta namen so prijeli več
 odličnih oseb, med njimi rumunskega
 nadškofa Repto, in jih kot talnike od-
 vedli v Kijev. Sploh so se pa Rusi v
 Černovicah prav dobro zabavali. Na
 glavnem trgu je vsak dan igrala ruska
 vojaška godba, zvečer so pa prirejali
 bale. Vojaki so se zadovoljili z vojaš-
 nicami, častniki so se pa nastanili po
 bogatih hišah. Ko je pa položaj za Ru-
 se postajal kritičen, ko s svojim pro-
 diranjem na Ogrsko nikamor niso mo-
 gli, so pričeli Rusi v okolici Černovic
 pleniti in ropati. Začetkom oktobra je
 prišlo tudi mesto na vrsto. Razstrelili
 so veliki vodovod in popolnoma poru-
 šili krasno palačo rumunskega nad-
 škofa, očitno iz maščevanja, ker je
 Rumunija ostala nevtralna.

Glavno mesto Bukovine, Černovice,
 leži ob reki Pruth, 35 km oddaljeno od
 ruske meje. Mesto je neutrjeno. Prebi-
 valcev šteje 90.000, med temi 12.000
 Nemcev, 12.000 Poljakov, 13.000 Rusi-
 nov, 13.000 Rumunov in 40.000 judov.
 Černovice so bile pred sto leti še na-
 vadna vas, danes so pa sedež grško-
 orientalskega metropolita rumunske
 narodnosti, vseučilišča, vojaškega po-
 veljstva in deželnega predsedstva.

× × ×

Dunaj, 22. oktobra. (Uradno.) V
 Černovice so došle naše prednje čete.

× × ×

Z Dunaja se poroča: Bukovinski
 deželni predsednik grof Meran je dne
 22. t. m. dopoldne brzojavil poslancu
 Nikolaju Wassilku: Černovice so Rusi
 zapustili, mesto so zasedle naše čete.
 Grof Meran. — Avstrijci so vkorakali
 v Černovice brez boja. V mestu vlada
 veliko veselje. Vojaki in prebivalci se
 poljubujejo. Grof Meran razdeli 500.000
 kron med stradajoče prebivalstvo.

× × ×

Dunaj, 23. oktobra. Černovice med
 rusko okupacijo na zunaj, kakor se
 zdi, niso veliko trpele, kako izgledajo
 znotraj, še ni dognano. Prebivalci so
 šli našim četam z godbo nasproti.

× × ×

Dunaj, 23. oktobra. Včeraj dopol-
 dne ob 11. uri so prišle prve naše čete

v Černovice. Rusi so zapustili mesto
 brez boja. Meščani so naše vojake po-
 zdravili z nepopisnim veseljem. Hiše
 so vse v zastavah. Prebivalci so vojake
 objemali, poljubovali in jih v velikem
 trumfu spremljali v mesto.

× × ×

NAŠE PRODİRANJE.

Dunaj, 22. oktobra. (Uradno.) V
 bitki ob obeh bregovih Strwiaca se
 nam je sedaj posrečilo z napadi napre-
 dovat tudi v prostoru južno od reke.
 Na vladajoči trigonometrijski višini
 668, južnovzhodnega Starega Sambo-
 ra, smo vzeli dve druga za drugo le-
 žeči obrambni sovražnikovi stališči.
 Severnozahodno od imenovanega kra-
 ja je naša bojna črta prišla bližje glav-
 ni cesti v Starasol. Po dosedanjih po-
 ročilih smo v zadnjih bojih ujeli 3400
 Rusov, med njimi 25 častnikov in 15
 strojnih pušk.

TRETI ARMADNI ZBOR V BOJU.

Graški listi poročajo: Pri Radim-
 nu, kjer se je vršil hud boj, se vidi
 male gričke iz črne poljske zemlje:
 grobove hrabrih bojevnikov. Na tej
 ravnini je 8. oktobra neka honvedska
 divizija šla čez Malkowice proti so-
 vražniku, ki je napadel severno fron-
 to, med tem ko je od zahoda posegel
 graški armadni zbor v boj, ki se
 je končal na severnozahodni fronti
 Przemysla stem, da so se Rusi popol-
 noma umaknili čez Radimno na vz-
 hodni breg reke San.

HRABRI TIROLSKI STRELCI.

Dunaj, 22. oktobra. Vojni poročeva-
 lec »Neue Freie Presse« poroča: Boji
 pri Przemyslanu—Hermanovice trajajo
 z nezmanjšano silovitostjo dalje. Zdi
 se, da so Rusi dobili pomoči iz Lvova
 in poizkušajo sedaj z obupnimi napa-
 di, da bi zopet prišli v posest važne vi-
 šine Magiere. Preteklo noč in danes
 zjutraj med 6. in 8. uro je naša artilje-
 rija posebno hudo posegla v boj, tudi
 težki topovi, ki so postavljeni jugovz-
 hodno. Bolcanski deželni strelci so na-
 skočili z izredno hrabrostjo. Sami so
 rešili nalogo, ki je bila namenjena
 trem polkom.

RUSKA PUSTOŠENJA.

Krakov, 22. oktobra. »Nowa Reforma«
 poroča iz Tarnobrzega: Ko so se
 naše čete obrnile proti Mielcu, so Rusi
 prišli v mesto. Ker so bile vse hiše za-
 prte, so jih s silo odprli in popolnoma
 oplenili. Zaloge piva v pivovarni so de-
 loma popili oziroma zlili v kanal. Kra-
 ve so Rusi »kupovali« po pet rubljev.
 Mestna hiša, v kateri je bila tudi dav-
 karija, je zgorela; vsi akti in knjige so
 uničeni. Ko so naši videli, da Rusi opa-
 zujejo z zvonika gibanje naših čet, so
 jih s topovi prisilili, da so zapustili
 zvonik. Rusi so se umikali v nerednem
 begu, veliko jih je utonilo v reki San.
 Okolica pri Rudniku (ob Sanu), Roz-
 wadowu in Rzeszewu je popolnoma
 oropana in uničena.

RUSI IZGUBILI NAD TISOČ TOPOV.

»Vossische Zeitung« poroča: Ruski
 ujetniki, ki so jih ujeli Avstrijci zad-
 nje dni, poročajo, kako strašno da
 učinkuje ogenj avstrijske artiljerije.
 Rusi so izgubili v zadnjih bojih nad
 tisoč topov. Velikanske ruske izgube,
 sodi »Vossische Zeitung«, povzročajo,
 da se zmanjšuje odporna moč ruske
 armade in da bo mogoče zveznima ar-
 madama jih premagati.

RUSI HOČEJO BRANITI LVOV ZA VSAKO CENO.

»Nowa Reforma« poroča: Rusi v
 Lvovu niso več prijazni s Poljaki. Do-
 kler so se Rusi čutili gospodarje polo-

žaja v Galiciji, so milostno postopali z
 Lvovčani. Rusi so izpremenili svoje po-
 stopanje nasproti Lvovskim Poljakom,
 ko so jih pričeli naši potiskati iz zase-
 denih krajev dežele in osobito potem,
 ko se je oprostil Przemysl. Prebival-
 stvo silijo, da mora kopati utrdbe oko-
 lu mesta, ki jih ruski nženirji grade
 ponoči in podnevi. Rusi da hočejo brani-
 ti Lvov za vsako ceno. Odkar so naši
 osvobodili Przemysl, so Rusi ojačili
 posadko v Lvovu za 70.000 mož.

× × ×

K OSVOBODITVI PRZEMYSLA.

»Ziemia Przemyska« piše: Stali
 smo v boju, v katerem sta se merila
 dva svetova, dve moči, v velikanskem
 boju, na katerega je zrl ves svet. So-
 vražnik je zastavil vse moči, pošiljal
 svoje sibirski in kavkaške polke v
 ogenj in jih žrtvoval pred našimi forti,
 da bi zavzel trdnjavo in zavladal nad
 poljskimi deželami. Čim bolj divji so
 bili njegovi naskoki, tem silnejša in
 trdovratnejša je bila naša obramba.
 Od 22. septembra naprej je bila naša
 trdnjava kot kremenita skala, ki je sta-
 la v boju in zadržala sunek sovražni-
 ka, da ni mogel dalje prodirati. Od
 4. oktobra so topovi strašno gremeli in
 v sredo, dne 7. oktobra so padali že
 šrapneli v mesto, ne da bi kako po-
 membno škodo napravili. Ta trenutek
 je bil zares resen. Ampak nikjer ni bi-
 lo ne nemira, ne strahu. Prebivalci so
 zaupali hrabrosti posadke in ohranili
 mirno kri. Sedaj gledajo z veseljem na
 sovražnika na begu. Našemu poveljni-
 ku in posadki se imamo zahvaliti, da
 je ostala trdnjava nepremagana; iz-
 kazala se je kot trdna bramba za celo
 deželo.

O RUSKIH NAPADIH NA PRZE- MYSL.

Vojni poročevalec dunajske »Reichs-
 poste« poroča: Naravnost neverjetno
 je, kako veliko mrtvih so Rusi pustili
 pred Przemyslom. Vidijo se velikanski
 skupni grobovi, na tisoče in tisoče tru-
 pel je pa še nepokopanih. Za tisoče rok
 je še dela, da se odstranijo sledovi
 grozne smrtne žetve.

Ruski napadi so bili odbiti že pri
 najskrajnejših utrdbah. Osemkrat so
 ponovili Rusi napade, osemkrat so bili
 odbiti z velikanskimi zgubami. Na bo-
 jišču so se daleč naokoli našli znaki
 127. ruskega polka, ki je bil popolnoma
 uničen.

Vsa poročila soglašajo, da so Rusi
 vsak poizkus hrabrih branilcev Prze-
 mysla, da bi pokopali padle Ruse, so
 preprečili s hudim šrapnelskim ognjem,
 očitno z namenom, da bi se okužil
 zrak in bi bilo tako bivanje v trdnjavi
 nemogoče.

SLAVJE NAD ZMAGO V PRZEMYSLU.

Krakov, 22. oktobra. »Przemyski
 list «Ziemia Przemyska« prinaša ob-
 širno poročilo o slavnostih povodom
 osvobojenja przemyslske trdnjave. Ce-
 lokupno prebivalstvo se je zbralo v ka-
 tedrali, kjer je škof Fischer opravil za-
 hvalno službo božjo. Tudi v rusinski
 katedrali in sinagogi so se vršile za-
 hvalne službe božje. Po službi božji je
 krenil ogromen sprevod pred trdnjav-
 sko poveljstvo; spredaj je korakal ob-
 činski odbor z mestnim predsednikom
 Lanikiewiczem na čelu, potem okrajni
 glavar vitez pl. Zaleski, avstrijske in
 poljske zastave in godba. Pred povelj-
 stvom se je škof Fischer ob navduše-
 nem pritrdjevanju ljudstva zahvalil trd-
 njavskemu poveljniku podmaršalu
 Kusmaneku za junaško brambo me-
 sta. General se je zahvalil v nemškem
 jeziku ter je njegov govor ponovil v
 poljskem jeziku njegov pobočnik nad-
 poročnik dr. Blazowski.

AMERIŠKI VOJNI POROČEVALCI V PRZEMYSLU.

Przemysl, 23. oktobra. V vojni po-
 ročevalski stan so došli trije severo-
 ameriški časniki kot vojni poroče-

valci. Došel je tudi neki italijanski
 časniki.

× × ×

5 RUSKIH GENERALOV POKOPANIH V LVOVU.

Krakov, 22. oktobra. »Glos Narodua«
 poroča, da so bile ruske izgube v drugi
 Lvovski bitki uprav ogromne. V enem
 samem tednu so v Lvovu pokopali pet
 ondi padlih ruskih generalov.

KNEZ RADZIWIŁ OBTOŽEN ŠPIJONAŽE.

Peterburg, 23. oktobra. Zaprti vo-
 ditelj poljske frakcije v nemškem drž-
 avnem zboru knez Radziwił je obto-
 žen špijonaže.

× × ×

BEG RUSOV IZ OGRSKE.

Iz Marmaros-Szigeta se 20. t. mes.
 poroča: Ruse, ki so vpadli skozi kar-
 patska sedla na Ogrsko, so naše čete
 porazile in jih vrgle čez ogrsko mejo.
 Sovražnik se zasleduje. Del ruskih čet
 je popolnoma uničen, drugi del vjet,
 ostanek beži v največji zmedi in stra-
 hu. Ko so pregnali Ruse iz Marmaros-
 Szigeta, se je preložilo bojišče proti se-
 verovzhodu. Rusi so upali, da bodo pri
 Körösmezöju zopet prodirali in so zato
 pričeli z ofenzivo. Naše čete so jih vr-
 gle vedno nazaj. V paniki so zato 19. t.
 mes. popoldne bežali Rusi iz Körösme-
 za. Blizu Beszterce — Naszoda je bil
 vjet neki ruski kavalerijski oddelek, ki
 mu je poveljeval štabni ritmojster Pe-
 trikov. Hotel se je ustreliti, ko so ga
 prijeli ogrski orožniki. Petrikov pri-
 poveduje, da je bil oddelek odposlan
 na Ogrsko po ruskem višjem povelj-
 stvu obveščen, da tvori prednjo stražo
 ruske glavne sile, ki pride na Ogrsko.

REDNE RAZMERE V MARMAROS SZIGETU.

Veliki župan marmaroskega komi-
 tata razglašja, da so pričele oblasti v
 celem komitatu zopet uradovati. Prebi-
 valstvo se lahko pomirjeno vrne do-
 mov. Dognalo se je, da so vrgli Rusi na
 Ogrsko skozi vsa karpatska sedla šest
 armadnih divizij (3 divizije tvorijo en
 armadni zbor; 2 ali 3 zbori eno arma-
 do) in da so prekorčili vsa sedla čez
 Karpate. Ruski general, ki je povelje-
 val v bojih pri Marmaros-Szigetu, je
 bil pri Körösmezöju nevarno ranjen.

DUNAJSKI ŽUPAN ČESTITAL BU- DIMPEŠTANSKEMU ŽUPANU.

Dunaj, 23. oktobra. (Kor. urad.)
 Župan dr. Weißkirchner je prisrčno
 čestital budimpeštanskemu županu,
 ker so Rusi iz Ogrske izgnani.

× × ×

NEMCI IN RUSI.

Berolin, 22. oktobra. Uradno se po-
 roča:

Na severovzhodnem bojišču zasle-
 dujejo deli naše armade v smeri proti
 Ossowiecu umikajočega se sovražnika.
 Vjeli smo več sto Rusov in zaplenili več
 strojnih pušk.

Pri Varšavi in na Poljskem se vče-
 raj po neodločenem borenju zadnjih
 dni ni vojevalo. Razmere se ondi na-
 hajajo še v razvoju.

VARŠAVSKI GENERALNI GUBER- NATOR ŽILINSKIJ ODPOKLICAN.

Krakov, 22. oktobra. »Naprzoda«
 poroča po »Rozwoju« v Lodzu: Varšav-
 ski generalni gubernator in armadni
 poveljnik general Žilinskij je bil pokli-
 can v Peterburg in bo najbrže s svojega
 mesta odstavljen. Posle generalnega
 gubernatorja je prevzel general plem.
 Essen.

Jagodina planina v naših rokah.

Zagreb. Vsi tukajšnji listi prinašajo
 naslednjo brzojavko: Po tridnevni bojih
 v Srbiji so osvojile naše čete Jagodino pla-
 nino. To je najmočnejša srbska brambna
 pozicija, ki nam je dozdaj prišla v roke.

Sarajevo. Vsak dan pripeljejo mnogoštevilne srbske ujetnike v Sarajevo. Včeraj je tudi prišel oddelek 275 srbskih ujetnikov, med katerimi je bilo 41 častnikov in 73 komitašev. Vsi so bili ujeti pri savjetju Jagodine planine.

Ujetniki pripovedujejo, da so morali stati po cele dneve v bojni vrsti in da je bil boj za to planino tako strašen, da niso mogli vzdržati svojih postojank nasproti prodirajočim sovražnim četam in da so se morali udati. Pri nekem nadporočniku Kostu Marušiću so našli belo svileno zastavico, na kateri so bile uvezene besede: »Elyen a magyarok!« Marušić je izjavil, da se po vojski noče nič več vrniti v Srbijo. — V Mostar je bilo pripeljanih 97 srbskih vojakov, katere je ujela naša pa-

trulja 12 mož. Ko je srbski stotnik na Jagodini planini zapazil našo stražo, je ukazal streljati, a njegovi vojaki ga niso poslušali. Odložili so orožje in vzdignili roke v zrak. Stotnik je zaradi tega ustrelil nekega srbskega podčastnika. Srbski vojaki so napadli svojega stotnika in mu odvzeli orožje. Med temi ujetniki se nahaja tudi sin bivšega srbskega ministra Avakumovića, ki je, ko je bil ujet, takoj prosil, naj mu dajo kaj za jesti. Rekel je, da vsi Srbi dobro vedo, da je Srbija izgubljena in da za njo ni od nobene strani rešitve. Danes je prestopilo 15 popolnoma opravljenih srbskih vojakov bosenske meje pri Višegradu, ki so najprej prosili, naj jim dajo kaj za jesti. Izjavili so, da nazaj ne gredo, rajše se puste ustreliti.

Hudi boji za belgijsko in severno francosko morsko obal. — Angleži utrjujejo London. — Dover izpraznjujejo. — 88 angleških ladij padlo o roke Nemcem.

O položaju na francoskem bojišču piše »Norddeutsche Allgemeine Zeitung«: Na zahodnem bojišču se pripravljajo, kakor vse kaže, dogodki, ki bodo pod danimi pogoji največje važnosti za nadaljnji razvoj vojske na francoskem. Čezdalje bolj pogosto prihajajo poročila, da namerava francoski vrhovni poveljnik general Joffre pomakniti bojno črto dalje proti jugu. In res se zdi, da ni več daleč čas, ko se Francozi in Angleži ne bodo več mogli držati ob reki Aisne. Vedno silnejši je pritisk, ki ga izvaja podaljšano nemško desno krilo. General Joffre ve, da je njegovo stališče dan za dnem nevarnejše in da po padcu Antwerpna vedno stopa v ospredje misel, zagoviti si varne ceste za umikanje. K temu pride še, da Angleška kmalu ne bo mogla poslati nobenega vojaka več na pomoč, ker se boji, da jih bo rabila na lastnem ozemlju. Svojega zaveznika ob Angleška prepustila nadaljnji usodi. Da Nemci ostro pazijo na to, da bodo v danem slučaju takoj in uničujoče lahko pritiskali na umikajoče se Francoze, je samobesni umljivo.

Vojaški sotrudenik lista »Secolo« meni, da so boji ob belgijski obali največje važnosti. Če bodo enkrat najvažnejša angleška vojna pristanišča in trdnjave prišle v operacijsko ozemlje nemških podmorskih čolnov in zrakovplovov, če bo morski promet ob francoski in angleški obali nemogoč, in če bo tako London kakor Pariz ogrožen od nemških bomb, takrat bo moč Angleške zelo padla. Zato se vrše za morsko obal najhujši boj, med tem ko je na ostali bojni črti mirno. Prihodnje največje dogodke moremo tedaj pričakovati v severni Franciji in ob belgijski obali.

× × ×

Berolin, 22. oktobra. (Uradno.) Boji v Yser kanalu še trajajo. Enajst angleških bojnih ladij je podpiralo sovražnika artiljerijo.

Vzhodno od Dixmuidena smo sovražnika vrgli nazaj. Tudi v smeri Yperna so naše čete prodirale z uspehom.

Boji severozahodno in zahodno od Lille so bili zelo srditi, sovražnik se je pa počasi na celi fronti umikal. Hudi napadi, prihajajoči iz smeri od Toula proti višinam južno Thiaucurta so bili z najtežjimi izgubami Francozov vrženi nazaj. Popolnoma je dokazano, da so belgijske oblasti angleškega admirala, ki je poveljeval brodovju pred Ostende, komaj odvrnile od namere, da bi obstreljeval Ostende.

PREVOZ NOVIH ANGLEŠKIH ČET NA FRANCOŠKO.

Stockholm, 22. oktobra. Velikansko prevozno brodovje tvori že teden dni skoro pravi most čez kanal med Ramsgate, Dover in Folkestone na angleški obali med Dünkirchnom, Calaisom in Boulogne na francoski obali. Računa se, da bo nova angleška armada, ki šteje nad 200.000 mož, v par dneh stala na francoskih tleh. Angleško časopisje izjavlja, da gre Angleži za boj na življenje in smrt, da se preprečijo nemški načrti, ki se skrivajo za obupnim poskusom, utrditi se ob kanalu. Poveljnik Dobra je pozval inozemske begunce, naj tekom enega tedna zapuste mesto.

FRANCOZI VLAČIJO VOJNI MATERIAL Z MADAGASKARJA.

»Frankfurter Ztg.« poroča iz Carigrada: 10. t. m. se poroča iz Kaira, da vozijo francoske ladije z Madagaskarja skozi Sueški prekop vojni material.

BEG IZ DÜNKIRCHNA.

Rotterdam, 22. oktobra. Strah pred nemškim vpadom v francosko kanal-sko ozemlje tako raste, da se nihče več ne ozira na pomirjevalne besede prefekta. Iz Dünkirchna beži na tisoče ljudi v Boulogne in Havre, da bi prišli na Angleško ali v Pariz.

× × ×

LEPI FRANCOŠKI ZAVEZNIKI.

Köln, 22. oktobra. (Kor. urad.) »Kölnische Zeitung« piše poluradno: Časopis »Ruski invalid« v Odesi je prinesel 27. septembra dolg članek o strategičnih napakah Nemcev. Med drugim izvaja članek: Vsa njihova napaka v tem, da Nemci privisujejo preveliko važnost nedotakljivosti nemškega ozemlja. Kaj naj vendar pomeni pretirani strah, da bi Srbi zasedli Bosno ali da bi utegnili Rusi zasedeti del Prusije? Nemci bi bili bolj storili, ako bi bili Srbe in Ruse v miru pustili. Vreči bi se bili morali z vso silo, ki jo imajo na razpolago sami in pa Avstro-ogreke, na Francijo. V tem slučaju bi bili Francozi hitro potolčeni in potem bi bili imeli čas in priložnost, da bi se potom svojih izvrstnih železniških zvez z vso svojo silo vrgli na Rusijo. Začasno zasedenje nekaterih nemških in avstrijskih pokrajin, bi ne bilo imelo nobenega pomena. Končni uspeh je glavna stvar. — K temu pripominja »Kölnische Zeitung«: Francozi bodo ta strategični pouk s posebnim zanimanjem brali in iz njega razvideli, kako naj bi se z njimi godilo po receptu njihovih zaveznikov strategov.

× × ×

PROMET Z ANTWERPNOM BO KMALU PROST.

Mannheim, Badenska »Landeszeitung« poroča: Žitni magazini v Antwerpnu so popolnoma ohranjeni. Promet z ladjami je za sedaj nemogoč zaradi potopljenih ladij. Ta ovira bo pa kmalu odstranjena in v 10 dneh bo promet z ladjami v Antwerpen zopet prost.

× × ×

ANGLEŽI UTRJUJEJO LONDON.

Listi v Newyorku priobčujejo pisma angleških vojakov, iz katerih je razvidno, da utrjujejo Angleži mesto London v okrožju 20 milj. Delajo se utrjeni okopi iz zemlje in druga obrambna dela.

RAZBURJENJE V ANGLEŠKIH KOLONIJAH.

Švicarski listi prinašajo poročila ljudi, ki so prišli iz Indije in Egipta. Pravijo da so v Indiji in v Egiptu Angleži na slabih nogah. Prebivalstvo se je že začelo gibati in je zelo nevoljno na Angleže. Lahko pride do krvavega

Pruski deželni zbor.

Berolin, 22. oktobra. Danes se je sešel pruski deželni zbor, da dovoli 1 in pol milijarde kredita in spremeni postavo o razlastitvi.

Podpredsednik državni minister Delbrück poudarja, da bo treba vse ukreniti, da se brezposelnost zmanjša in beda olajša. Prebivalstvu v Vzhodni Prusiji bo treba vso škodo povrniti. Orožja ne bomo prej odložili, dokler ne priborimo take zmage, ki bo porok za trajni mir. Imamo moč in sredstva, da lahko toliko časa vzdržimo, dokler ne zmagamo.

Socialno demokratski poslanec Hirsch pravi, da bo stranka glasovala za kredite in predloge. Upamo, da se bo sedaj spremenil 3razredni volilni red in da se bo upeljala splošna volilna pravica. Konča z željo, naj bi se vojska kmalu končala z mirom, ki bo zavaroval nemški narod in človeštvo.

Nato je bila vladna predloga sprejeta. Predsednik grof pl. Schwerin-Löwitz je zaključil sejo sledeče: Neizmerno velike so žrtve, ki jih prinašamo v tej vojski. Vojsko bomo končali z zmago. Ta vojska bo pokazala, da smo nepremagljiva moč, tudi nasproti celi vrsti sovražnikov: To pa zato, ker smo edini, ker imamo zavest, da se bomo za dobro in sveto stvar, da smo pošteno hoteli ohraniti mir in da so nam nevoščljivi sovražniki vojsko usilili. Borili se bomo toliko časa, da bomo sklenili mir, ki nam bo poplačal strašne žrtve in ki nam bo dal popolno poročstvo, da ne bomo več na tako zločinski način napadeni od naših zavirljivih sovražnikov. Konča je z zahvalo Bogu, cesarju Viljemu in nemški armadi.

Pruska gospodska zbornica.

Berolin, 22. oktobra. Popoldne je bila sklicana seja pruske gospodske

izbruha proti njim. Anglija stoji pred žaloigro, katere ni stoletja že doživela.

ANGLEŽI ZAJELI NEMŠKO SANITETNO LADJO.

London. »Daily Telegraph« poroča: Angleška križarica Yarmouth je zajela dne 21. oktobra nemško sanitetno ladjo »Ophelia«. Angleži so odstranili naprave za brezaleni brzojav.

ANGLEŽI ZAPIRAJO AVSTRIJSKE IN NEMŠKE PODANIKE.

London, 23. oktobra. Policija je včeraj aretirala 120 Nemcev in Avstrijcev in jih odvedla v vojaški tabor. V Britonu je zahtevala policija od navzočih Nemcev in Avstrijcev, da morajo v par dneh zapustiti mesto.

ANGLEŠKO-BELGIJSKI VOJAKI NA NIZOZEMSKEM.

Amsterdamski listi poročajo, da je na Nizozemskem interniranih 32.800 angleških in belgijskih vojakov, med njimi 1430 častnikov.

ANGLEŠKI RANJENCI SE PREPULJEJO NA ANGLEŠKO.

London. Prvi transport angleških ranjencev se pričakuje ta teden. Najprej so mislili ranjence prevažati skozi Marseille v Egipt. Nagadnje so se pa odločili za najkrajšo pot, za Angleško.

KORAJENI ANGLEŠKI MINISTER.

London. Mornarji, ki prihajajo iz Antwerpna, pripovedujejo, da jih je mornariški minister Churchill spremljal tje in ostal z njimi do zadnjega v obrambnih jarkih. Enkrat je na nekem vojnem pohodu celo polizvedel se nemške pozicije.

BELGIJSKI LISTI NA ANGLEŠKEM.

London. Belgijski list »Metropole«, ki je izhajal preje v Antwerpnu, izhaja sedaj v Londonu v francoskem jeziku kot priloga »Londonske Standard«. List se imenuje »Indépendance Belge«. Prva številka, ki je izšla 21. oktobra prinaša dopis premier-ministra Asquitha. Ta želi listu veliko uspeha; upa, da bo list kmalu izhajal zopet v Bruslju in Ostende. Hrabri belgijski narod bo prišel s pomočjo zaveznikov zopet v posest zemlje, za katere neodvisnost je doprinesel tako slajne, pa tudi tako strašne žrtve.

NEMŠKI PRINC V ANGLEŠKEM UJETNIŠTVU.

Frankobrod ob Meni. »Frankfurter Zeitung« poroča: Princ Maks Hesenski, ki je bil ranjen v nogo, se nahaja v angleškem vojnem ujetništvu.

× × ×

ANGLEŽI IZGUBILI 88 LADIJ.

London, 23. oktobra. Uradno poročilo pravi, da je do 23. sept. padlo v nemške roke 88 angleških ladij.

zbornice. Državni minister Delbrück je utemeljil vladne predloge, nakar so bili vsi predlogi sprejeti od deželnega zbora tudi tu sprejeti.

Predsednik pl. Wedel je nato govoril sklepni govor, v katerem je poudarjal: Vojsko nam je usilila angleška in ruska politika, ki jo vodita nevoščljivost in pohlepnost in kateri se je pridružila še Francija. Nemško ljudstvo se je vzdignilo kot en mož; pripravljeno je vse žrtvovati, samo da zmaga. Velikanski so uspehi, ki smo jih dosegli. S ponosom poudarja, da je premagalec Antwerpna član te zbornice.

Nemška križarica »Emden« uničila že 19 angleških ladij.

Nemška križarica »Emden« je zadnje dni zopet napravila veliko škodo. Angleška admiraliteta je uradno 22. t. mes. poročala, da je potopila angleške parnike »Chilka«, »Troilus«, »Benmore«, »Clara«, »Grand« in v Tasmanijo namenjeni parnik »Ponrabbell«; zalepnila pa parnik »Oxford«. Angležem je križarica dozdaj vzela 19 parnikov. Pred nekaj tedni je namreč poročala angleška admiraliteta, da je vzela in potopila parnike »Tumericos«, »Kinglud«, »Riberia« in »Toyle« ter eno s premogom naloženo ladjo. Nadalje je vzela nedavno en angleški parnik, kmalu na to, ko je izbruhnila vojska, je uničila šest angleških parnikov, ki so bili vredni 60 milijonov mark. Pregled kaže, da je križarica »Emden« dozdaj Angležem vzela 19 ladij, ki so vredne približno 200 milijonov. Zdi se, da kljub zasledovanju Angležev zgodovina križarke »Emden« še ni končana, ker se preskrbuje vedno s premogom parnikov, ki jih potem potopi. Mali križarki »Emden« poveljuje korvetni kapitan Karl pl. Müller.

Na Jadranskem morju.

FRANCOSKO ANGLEŠKO BRODOVJE V JADRANSKEM MORJU.

»Figaro« objavlja podrobnosti o operacijah francoskega brodogradnje na Jadranskem morju. Piše: Če tudi nadvladuje kotorsko pristanišče Lovčen, ni še črnogorska artiljerija ničesar napravila. Kotorsko pristanišče je izborna skrivališče oklopne, torpednih rušilcev in podmorskih čolnov. Francosko vojno brodogradnje more le previdno postopati. Stroga blokada je nemogoča radi posebnosti dalmatinskega obrežja, ob katerem je veliko skrivališč za podmorske čolne, ki lahko nepričakovano napadajo francosko vojno mornarico in ji povzročijo veliko škodo.

PRI KOTORU POŠKODOVANA ANGLEŠKA TORPEDOVKA.

Iz Frankobroda se poroča, da so prepeljali v pristanišče Mofette močno poškodovano torpedni rušilec, ki sta mu bila odstranjena oba dimnika. Sodi se, da je bil angleški rušilec poškodovan pri Kotorju.

Nemci v Maroku pred vojnim sodiščem.

Berolin, 23. oktobra. Wolffov urad poroča: Uradne poizvedbe so potrdile, da so v Casablanci postavili 14 v Maroku živečih Nemcev pred vojno sodišče, češ, da so se zarotili proti francoskemu protektoratu. Nemške koristi v Maroku zastopajo Združene države, a v Casablanci jih zastopa italijanski konzul, ker ni tam nobenega poklicnega ameriškega uradnika. Amerikanske in italijanske oblasti nastopajo odločno za koristi nemških podanikov. Nemška vlada je vse storila, da je pojasnila položaj in da podpira kolikor more Nemce. Francosko vlado so obvestili, da bo zahtevala nemška vlada brezobzirno zadoščenje za vsako protipostavno postopanje proti obdolženim Nemcem.

Zeppelinov zrakoplov nad severnim morjem.

»Daily Telegraph« poroča, da je letel nad Severnim morjem neki Zeppelinov zrakoplov, zasledovala ga je neka angleška torpedovka. Moštvo parnika »Jocaste« je prineslo to vest v Harwich. Torpedo je tudi streljal na zrakoplov. Videli so ga 25 morskih milj od Harwicha.

Upori na Portugalskem.

Iz Lizbone se poluradno poroča: Po noči na 22. t. m. je bila vsled sabotaže železniška in brzojavna zveza nekaj časa prekinjena; a so jo kmalu zopet obnovili. Zdaj je v deželi hipno zopet upostavljen red izjemši Braganze in Mafne, kjer so se pojavile vstaje, ki so jih pa kmalu potlačili. Četo vstajev ki so šli iz Mafne, so zasledovali vojaki. Ponesrečeno vstajo je vodil prejšnji polkovnik Adriano Beca. Prijeli so ga v Braganzi.

× × ×

KAKO UTEMELJI PORTUGALSKA VOJNO NAPOVED NEMČIJ.

Francoski listi poročajo iz Lizbone, da bo utemeljila Portugalska svojo vojno napoved Nemčiji s tem, da so Nemci iz Nemške Vzhodne Afrike vpadli v sosedno portugalsko ozemlje Mozambique, kjer so ustrelili enega portugalskega podčastnika in 4 vojake.

Bolgarija za vojsko?

Sofija. Zdi se, da se je zgodila v bulgarskem časopisu velika izprememba. Vse močnejše prodira na dan želja, da naj Bolgarija aktivno sodeluje v vojski. Časopisje se neprestano peča s klanjem Bulgarov v Makedoniji. Listi odločno zahtevajo, naj bulgarska armada prodira proti Nišu in z ogorčenjem zavračajo ruske oficijske trditve, da odpošilja Bolgarija čete v Makedonijo, dasi Rusija natančno vé, da je vstaje v Makedoniji povzročilo le srbsko nasilstvo v teh krajih. Z veliko pazljivostjo se povsod poslušajo predavanja bulgarskih časnikarjev in poslancev, ki so se ravno kar vrnili pod vodstvom Otona Vollbehrsa s potovanja po Nemčiji. Ministrski predsednik Radoslavov je sprejel znanega prijatelja Nemcev prof. Adolfa Straussa iz Budimpešte v avdienci ter se je z njim dve uri razgovarjal o političnih stvareh. Kmalu nato je sprejel Radoslavov v avdienci nemškega poslanika Michaelisa.

Ruski poslanik Savinski je protestiral proti Rusom sovražnemu pisanju bulgarskega časopisja. Ministrski predsednik je odgovoril, da ne more vlada nastopiti proti časopisju preko tiskovnega zakona.

Sofija. Poluradni list »Narodni Prava« je objavil 20. t. m. uvodnik o razmerah v srbski Makedoniji, ki izjavja: V Makedoniji teče kri, kri nedolžnih naših bulgarskih bratov. Uvrstili so tudi 15- in 16letne dečke v srbsko armado. Krogle in šrapneli avstro-ogrskih armade so jih že več tisoč med njimi usmrtili. Na srbskem bojišču se preliva bulgarska kri naših bratov, ki sovražijo Srbijo. Pod orožje so uvrstili bulgarske moše, stare od 15 do 60 let, da pripomorejo k zmagi blaznim mrličnim sanjam barbarskega naroda. V Makedoniji prirejajo srbske oblasti že več tednov prave pogrome. Te razmere se morajo končati. Bolgarija podvzame tozadevno v Nišu zadnji korak. Če te grozote ne bodo končane, bodo živžgale bulgarske krogle in šrapneli nad srbskimi poljanami. To naj vzamejo v Nišu in tudi v Petrogradu na znanje.

BULGARIJA ZOPET IZJAVILA, DA NE DOVOLI RUSOM PREVOZA V SRBIJO.

Glasilu bivšega bulgarskega ministrskega predsednika Gešova, rusofilski »Mir«, piše: Ruski pooblaščen poslanik Savinski je zopet nastopil pri ministrskem predsedniku Radoslavovu, naj dopusti prevoz ruskega vojnega materiala za Srbijo skozi Bulgarijo, sklicujoč se na člen 7. haške konvencije, ki prevoza skozi nevtralne države ne prepoveduje. Radoslavov je priznal, da prevoza haške konvencije ne prepoveduje, a da ga tudi ne obvezuje. Bolgarija hoče ostati strogo nevtralna in da mora zato zopet prevoz skozi Bulgarijo odkloniti. Rusija poizkuša sedaj pošiljati Srbom streljivo in vojske skozi Solun.

RUSKE LAŽI.

Sofija. »Agence Telegraphique bulgare« piše: Ruski listi širijo laži, češ, da so dobile bulgarske macedonske bande denar in orožje na Dunaju in Berlinu. Na čelu teh band da stoje avstrijski častniki, ki potujejo preko Sofije. Te vesti najodločnejše dementiramo.

Ruska pomoč Srbiji.

Sofijski listi poročajo, da se je peljalo 15 grških železniških vlakov, ki so bili močno zastraženi, z živili skozi Koprulü in skozi Skoplje. Ruske ladje so pa pripeljale skozi bolgarsko pristanišče Listovo v Srbijo 3000 vojakov, 70 topov in streljivo.

Boji v Novi Srbiji.

Iz Soluna se poroča: Radi velikih izgub namerava Srbija pozvati pod orožje moške do 50 let. Ogorčenje Bolgarov in mohamedancev proti srbski upravi v Novi Srbiji je vedno večje. Močna turško bolgarska četa je obiskala tri srbske vasi v okraju Veleš. Bil se je s srbsko milico hud boj. Na obeh straneh je padlo veliko ljudi.

Enver paša najvišji poveljnik armade.

Turški vojni minister Enver paša je imenovan za najvišjega poveljnika turške armade in mornarice.

Ruski porazi v Perziji.

»Frankfurter Ztg.« poroča iz Carigrada: Položaj v rusko-perzijskih-turških obmejnih krajih je zelo kritičen. Pri Maravanu so se morali umakniti Rusi z velikimi izgubami; v nekem drugem boju so morali Rusi bežati.

Turki in Angleži.

London. Reuterjev urad poroča: Na angleški protest, da so na turških ladjah še vedno nemški vojaki, je končno turška vlada odgovorila, da je to notranja zadeva Turčije.

Atentat na nemškega konzula v Tabrisu.

RUSI NAMERAVALI USMRITTI NEMŠKEGA KONZULA V TABRISU.

Naš korespondenčni urad poroča, da je nameraval neki Rus pred dnevi usmrtiti nemškega konzula v Tabrisu. Konzul je bolan in se nahaja v varstvu konzula Združenih držav. Rusi so raztrgali v Urmiji avstro-ogrsko in nemško zastavo. Vse to je pomnožilo simpatije Perzijancev do Avstro-Ogrske in Nemčije.

Angleško-japonsko bralstvo.

London. Churchill je poslal pri srčno brzojavko na japonskega mornariškega ministra in ga zahvalil zaradi energije, s katero japonska mornarica zaveznike podpira. Japonski minister mu je odgovoril, da je vesel, ker vlada

taka popolna edinstvo in sporazum med mornaricami zaveznikov. Iz tega sledi, da oba isti cilj zasledujeta, ki ga bosta kmalu dosegla.

Angleški parnik zadel na mino.

London. Parnik »Comoran« je zadel na mino in se potopil. Posadka se je izkrcala v pristanu Lowestoft.

Amerikanci nevoljni na Angleže.

London. Amerikanci živahno komentirajo zaplenitev ameriške ladije »Brindilla« od strani angleške križarice. »Newyork Amerikan« govori, da se bo vložil protest. »Washington Post« pa piše: Tega ne moremo trpeti, da bi katerikoli narod imel pravico ladije, ki gredo v nevtralne pristane, nadlegovati in pleniti, četudi nimajo nobene zveze z vojskujočimi se državami.

Najnovejše o bojih ob belgijski obali.

Amsterdam, 23. oktobra. (Kor. urad.) Listi prinašajo poročilo o hudem artiljerijskem boju. Topovi niti za trenutek ne prenehajo streljati. Celó v Sluysu na nekaterih hišah žvenketajo okna. Zdi se, da bo boj trajal neprestano celo jutro. Kopališči Middelherhe in Westende, kakor tudi nekatere bližnje vasi grozno trpe. Množica beguncev je došla v Sluys iz strahu pred gromenjem topov, šrapnelami in bombami.

Amsterdam, 23. oktobra. (Kor. urad.) Iz Sluysa poroča »Telegraaf« z dne 21. t. m.: Veliko hiš v Russelaere gori. Del prebivalcev je pobegnil na Francosko in na Nizozemsko. Nemci obstreljujejo Nieuport, ki je zaseden od zaveznikov, od Maria Kerhe pri Ostende. Zavezniki odgovarjajo tako s suhega, kakor tudi z ognjem angleških ladij. Angleške vojne ladje, ki so bile prej v višini Nieuporta, so se približale Westende. Iz Ostende se lahko opazuje

Amsterdam. Reuterjev urad poroča iz Doverja: V soboto popoldne je plula čez kanal flota neke tuje države s 3 ladjami, namenjenimi za vodo na celini in s topovi 6 colj. Spremljale so jo torpedovke in stražne ladje. V nedeljo zvečer se je slišalo gromenje topov. Neki čoln je pripeljal v ponedeljek zjutraj 7 ranjencev, ki so bili ranjeni v nedeljo zvečer med obstreljevanjem nemških okopov pri Nieuportu.

Veliki požari na otoku Borneo.

Reuterjev urad poroča iz Batavije: Na zahodu otoka Borneo divja velikanski požar, ki pustoši velika ozemlja. Gosti oblaki dima preprečujejo vožnjo po morju med Javo in Singapore, ker ni videti svetilnikov v bližini. Parnik »Dschemahie«, ki vozi med Javo, Kitajsko in Japonsko, že nekaj dni pogrešajo. Najbrže se je zgubil v ožini Bangka, ker so mu oblaki dima razgled onemogočili.

Razna poročila.

TURŠKI POSLANIK ZAPUSTIL LONDON.

Rim. Iz Londona poročajo, da je turški poslanik Haki paša zapustil London.

ITALIJANSKI KRALJ OGLEDUJE LAŠKO BOJNO BRODOVJE.

Rim. Italijanski kralj je v Tarentu, kjer ogleduje laško bojno brodogradnje.

BREŽIČNI BRZOJAV MED BOLGARIJO IN BUDIMPEŠTO.

V Sofiji se je dne 16. oktobra otvoril brezžični brzojav med Sofijo in Budimpešto. Naprava bo velike važnosti za zvezo med Bolgarijo in Nemčijo.

DEMISIJA RUMUNSKEGA MINISTRSTVA ODKLONJENA.

Rumunski kralj Ferdinand ni sprejel demisije ministrstva, ki jo je po smrti rajnega kralja ponudil ministrski predsednik Bratianu.

INŽENIR ULIVI PRODAL SVOJ RADIO-BALISTIČNI APARAT NEMČIJI.

Znani italijanski inženir Ulivi, ki biva zdaj v Milanu, se je razgovarjal z urednikom lista »Gazetta de Popolo«. V razgovoru je namignil, da je prodal svoj radio-baleistični aparat Nemčiji (?). V kratkem času dokaže, da je enakovredno orožje 42centimeterskim topovom.

Slovensko junaštvo.

SVOJE ŽIVLJENJE JE ŽRTVOVAL.

Iz pisma nekega slovenskega topničarja posnamemo sledeče:

Bilo je po bitki pri Grodeku. Umakniti smo se morali pred sovražno premočjo proti Przemyslu. Naš oddelek za

strelivo (municijska kolona) je imel nesrečo, da je zavozil v močvirnato ozemlje in ni mogel uiti pred Rusi, ki so z veliko silo prodirali proti nam. Ni nam drugega preostajalo, kakor da smo izpregli konje in pustili dva velika vozova s strelivom v močvirju. Moj prijatelj Janez Brezina, doma nekje od Save, ki je bil topničar pri . . . bateriji, je zaostal za nami. Ko smo prišli na bližnji hrib, je naš poveljnik s daljnogledom opazoval, kaka usoda bo zadel naša strelivo. Kar nankrat pravi stotnik: »Brezina pa leži kakor mrtev na prvem vozu streliva, a se giblje tako, kakor da bi se pripravljal, da zažge strelivo.«

Z veliko napetostjo smo opazovali, kaj se bo zgodilo. Velik roj Rusov se je vedno bolj bližal mestu, kjer je bil naš tovariš s strelivom. Rusko krdelo — bilo je več sto mož — je od vseh štirih strani obstopilo oba voza. In glej! V tem hipu svigne v zrak velik oblak dima in grozen pok je sledil temu. Visoko v zraku pa smo videli posamezne predmete, ki jih je z ljudmi vred odneslo kvišku. Naš poveljnik je razburljivo vzkliknil: »Bravo, vrli dečko!« Vsi smo bili presenečeni od tega drznega čina.

Ko se je dim malo polegel, se je skozi daljnogled videl učinek junaškega dejanja našega topničarja. Na mestu, kjer sta stala oba voza, je ležalo vse polno raztrganih ruskih trupel. Sodili smo, da je izgubilo življenje pri tem gotovo več sto Rusov, kajti na široko okrog 100 metrov od onega torišča ni stal noben Rus več. Vse je ležalo mrtvo na tleh. Seveda je izgubil pri tem svoje življenje tudi naš prijatelj in tovariš Brezina . . .

Slava slovenskemu junaku, ki je raje žrtvoval svoje življenje, nego da bi bilo prišlo avstrijsko strelivo sovražniku v roke.

NEMCIJA DOVOLILA UVOZ ŽIVIL V BELGIJO.

Nemčija je dovolila uvoz živil v Belgijo, da se olajša beda prebivalstva. Živila bodo uvažali najbrže z Angleškega.

CERKVENA VEST.

II. Mar. kongregacija pri uršulinkah ima svoj mesečni shod v nedeljo 25. oktobra v alojzijeviski kapeli — Poljanska cesta 4. — ob dveh. Vse in točno!

Dnevne novice.

+ Prestolonaslednik v Pulju. Prestolonaslednik Karol Franc Jožef se je danes zjutraj z brzovlakom mimo Ljubljane peljal v Pulj.

+ Novi finančni minister. Cesar je imenoval dosedanjega voditelja finančnega ministrstva, dr. Engla za finančnega ministra. Dr. Engel je bil eden najizvedenjših finančnih uradnikov.

+ Važne cesarske naredbe. »Wiener Zeitung« objavlja naslednje naredbe: Naredbo z dne 16. oktobra, ki se tiče odredb na pravne min gospodarskem polju povodom vojnih dogodkov. V § 1. se vlada pooblašča, da na podlagi povračilnega prava izda naredbe ali ukrepe pravnega ali gospodarskega značaja o postopanju z inozemci in inozemskimi podjetji in ukreniti primerne odredbe, da se preprečijo direktne ali indirektno izvršitve dataveh sevravnemu inozemstvu. Glasom § 3. stopi cesarska naredba v veljavo z dnem razglasitve. Nadalje je objavljena naredba o plačilni prepovedi proti Veliki Britaniji in Franciji in pa naredba o nadziranju inozemskih podjetij. — »Wiener Zeitung« objavlja naredbo o skrajšanju lekarniške službe za zdravnike, dalje naredbo, s katero se izpopolnjuje oziroma izpreminja ministrska naredba o izvozu oziroma prevozu nekaterih predmetov.

+ Odlikovanja. Red železne krone tretjega razreda z vojno dekoracijo je podeljen podpolkovniku Kolomanu pl. Vojnovichu dežel. bramb. polka št. 27, vojaški zaslužni križ z vojno dekoracijo stotnikom istega polka Francu Dobnik in Viktorju Langer, najvišje priznanje in bronasta vojaška zaslužna svetinja na traku vojaškega zaslužnega križa je podeljena nadporočniku Juliju Ringel, stotniku Jožefu Rus 27. dež. bramb. polka in stotniku Francu Zwirn 26. dež. bramb. polka. 6. armadno poveljstvo je pohvalilo nadporočnika Milana Zelenika 27. pešpolka, ki je pridržen generalnemu štabu.

— Svetnik Janez Gerčar v Dobu umrl. Dne 22. oktobra ob 5. uri popoldne je umrl g. svetnik in župnik Janez Gerčar. Pokojni je bil rojen dne 19. avgusta 1842 v Vrhpoljah v sosedni župniji Brdo. V mašnika je bil posvečen dne 31. julija 1886. Eno leto je bil semeniški duhovnik, potem pa je postal knezoškofski tajnik pri g. knezoškofu Jerneju Vidmarju, kjer je ostal do njegove preselitve v Kranj. Nato je prišel

za njim v Kranj za kaplana. Tu je bil večkrat tudi suplent za verouk na takratni nižji gimnaziji. Leta 1890. je dobil župnijsko Dob, katero je vodil do svoje smrti. Letošnje leto, zlasti od posta sem, je rajni gospod čezdalje bolj hiral. Šel je iskat zdravja v Leonišče, pa ga ni našel; maševal je še na dan svoje smrti. Popoldne krog 3. ure je šel zadnjič v cerkev. Vsled slabosti jo je hitro zapustil, šel domov, vrhu stopnic je v omotico padel in ta padec je pospešil njegovo smrt. Prejel je še sv. zakramente za umirajoče in kmalu nato izdihnil. Pokojnik je bil izredno nadarjen, zlasti sv. pismo je poznal ko malo-kdo. Pogreb bo v soboto dopoldne. N. p. v m.!

— **Katerim vojnim poštam se lahko pošiljajo ovoj.** Zasebni promet s poštami zavoji se zopet odpre 24. oktobra s sledečimi poštam: 9, 11, 16, 21, 31, 33, 34, 38, 39, 40, 44, 45, 46, 49, 51, 55, 61, 66, 68, 69, 76, 78, 81, 84, 85, 88, 95, 96, 106, 111, 113, 119, 140, 151, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 211, 212, 300 do 311. Dopusčeni so le zavoji z uniformami, prtljajni vojaški predmeti s perilom in s črevlji. Zaviti morajo biti zavoji v tako blago, ki ne prepušča vode ali pa v lesene zaboje. Dopusna je teža do 10 kg; zavoj ne sme biti nad 80 cm dolg.

— **Razširjenje kolere.** Dne 22. t. m. so bakteriološko dognali tri slučaje azijske kolere na Dunaju, dva v Wolfbergu na Koroškem in šest na Moravskem. V Galiciji je v 12 krajih obolelo na kolero 120 oseb.

— **Na Ogrskem vzamejo Cunardovi družbi koncesijo za izseljevanje.** Iz Budimpešte poročajo: V včerajšnji seji izseljeniškega senata je obvestil državni tajnik notranjega ministrstva član, da je notranji minister sklenil, da vzame Cunard družbi (ki je angleška) koncesijo za prevoz izseljencev.

Ljubljanske novice.

lj **Brigadir Weber padel.** Dne 16. t. m. je na severnem bojišču polkovnik in poveljnik 55. infanterijske brigade Karol Weber, bivši polkovnik 27. pešpolka, padel. Nedavno je bil odlikovan z visokim redom.

lj **Umrli je Friderik vitez Schildenfeld,** c. kr. podpolkovnik v pokoju, Breg št. 18. Pogreb se vrši jutri ob 4. uri popoldne.

lj **Poziv črnovojnikov, ki so rojeni leta 1878. do vstetega 1890.** Črnovojniki, ki so rojeni leta 1878—1890, so pozvani pod orožje. Da se dožene, kateri izmed omenjenih črnovojnikov so sposobni za orožje, se vrši od 16. novembra do 31. decembra 1914 po političnih okrajih komisijonelno pregledovanje. K pregledovanju pridejo vsi oni, ki niso vojaki, bodisi da so bili pri naboru spoznani za nesposobne za orožje, bodisi da so bili vojaki, pa so superarbitrirani. Pregledovanje se vrši neglede na pristojnost v okraju bivališča in zategadelj se je vsem tujim, omenjena leta rojenim zglasti pri županstvih v bivališču, v Ljubljani v mestnem vojaškem uradu v Mestnem domu, in sicer do 31. oktobra. Zglasti se je tudi onim, ki rabijo legitimacijo za prosto vožnjo k pregledovanju in nazaj. V Ljubljano pristojnim in tudi v Ljubljani bivajočim črnovojnikom se je zglasti le tedaj, če so

po naboru pridobili pristojnost v Ljubljani. V Ljubljano pridejo k pregledovanju le ljubljanski in okoličanski črnovojniki, vsi drugi pa pridejo k pregledovanju pri svojih okrajnih glavarstvih. Za Ljubljano se vrši pregledovanje najbrže od 16. do 21. novembra v Mestnem domu. Razvrstitev letnikov se pozneje objavi. Opozarjamo, da se je zglasti za pregledovanje do 31. oktobra brez poziva in da se tudi za pregledovanje ne bodo dostavljali posebni pozivi. Pozor torej, da vojaško sodišče ne bo imelo posla!

lj **Umrli so v Ljubljani:** Ludovik Vidmar, pečarski pomočnik, 22 let. — Ivan Skočaj, bivši arzenalski delavec v Trstu, 51 let. — Josip Šega, sin uradnega sluga, 1 uro. — Avgust Del Negro, delavec, 64 let. — Fran Zupančič, posestnikov sin, 2 dni. — Ivana Jevnikar, bivša postrežnica, 73 let. — Friderik pl. Schildenfeld, c. in kr. podpolkovnik v pok., 71 let. — Sestra Klarisa Marija Pipan, usmiljenka, 72 let.

lj **V Gradcu so aretirali vsled suma,** da sta izvršila neki vlom, l. 1893. v Ljubljani rojenega natakara Ludovika Schusterja in nekega Gašperja Pepevnika. Oba sta zločin že priznala.

Sarajevski umor pred sodiščem.

Sarajevo, 22. oktobra. Včeraj je bilo zaslišanih zopet več prič. Iz neke knjige »Narodne Obrane« je razvidno, da vodi gibanje za »Narodno Obrano« v Bosni društvo »Prosveta« v Sarajevu. Namenom »Narodne Obrane« služijo tudi gospodarski zavodi, zadruge, bralna in protialkoholna društva. V »Narodni Obrani« so bila včlanjena vsa srbska sokolska društva v Bosni in Dalmaciji.

Strokovnjaki so nato podali poročilo o bombah, s katerimi so zarotniki operirali; so ročne bombe, take, kakor se rabijo v srbski armadi in so iste konstrukcije kakor 19 bomb, ki so jih dobili v Brčki in ki so bile zavite v papir, iz arzenala v Kragujevcu. Take bombe se dobe samo v Srbiji.

K včerajšnjemu poročilu dostavljamo še izjave nekaterih prič. Priča Grča, ki se je gibal v srbskih krogih, vé, da se je šlo za tem, da se odtrgajo jugoslovanske dežele od monarhije. Druga priča je izvedela od predsednika jugoslovanskega ferijalnega društva na Sušaku, da to društvo tudi deluje za zedinjenje in za vojsko proti monarhiji v prilog Srbiji, in ta organizacija da je imela svoje varuhe v Belgradu, središče pa v Ljubljani. — Na Sušaku se je jugoslovansko ferijalno društvo zbiralo na Bulvardu v stanovanju znanega dijaka Endlicherja.

Izkazi izgub.

V seznamu izgub št. 33 se med drugimi nahajajo tudi sledeči: Poročnik Gogola Janez, 4. bos. herc. p., ranjen; stotnik Krainz Edvard, 84. pp., mrtev; kadet Kranjec Ferdinand, 22. pp., ranjen; poročnik Novak Pavel, 4. bos. herc. p., mrtev; kadet Prisching Roman, polj. havb. p., iz Radgone, ranjen; Gorišek Martin, 7. polj. top. p., ranjen; Kováč Franc, 8. lov. bat., ranjen; Krauser Janez, 7. polj. top. p., ranjen; List Jožef, 7. polj. top. p., ranjen; Majdič Janez, 7. polj. top. p., ranjen; Marold Franc, 9. polj. top. p., ranjen; Maver Andrej, 8. lov. bat., ranjen; Mischelin Franc, 9. polj. top. p., ranjen; Mlakar Jožef, 3. gorski top. p., iz Rudnika pri Ljubljani, ranjen; Obiltschnig Mihael, 8. lov. bat., ranjen; Papež Vinko, 9. polj. top. p., ranjen; Pernat Alojzij, 7. polj. top. p., mrtev; Petrovič Ja-

Večja tovarna na Kranjskem išče

skladiščnega pomočnika

kateri se razume na rezano kakor tudi tesano blago ter na prejemanje in na oddajanje blaga; ako je več izdelovanju na žagi, ima prednost. — Ponudbe se prosijo na upravo »Slovenca« pod številko 3027 doposlati. 3027

nez, 8. lov. bat., ranjen; Planinšek Blaž, 8. lov. bat., ranjen; Pöschl Jožef, 7. polj. top. p., ranjen; Premar Alojzij, 7. polj. top. p., ranjen; Rakovec Jakob, 8. lov. bat., ranjen; Sagerschnig Anton, 8. lov. bat., ranjen; Škerbic Jožef, 8. lov. bat., ranjen; Smrekar Anton, 7. polj. top. p., ranjen; Sokol Adolf, 8. lov. bat., ranjen; Spindler Janez, 9. polj. top. p., iz Radgone, ranjen; Stendler Franc, 3. gorski top. p., iz Trbovelj, ranjen; Štrukl Luka, 8. lov. bat., ranjen; Terček Franc, 8. lov. bat., mrtev; Toukar Karel, 9. polj. top. p., iz Sv. Florijana pri Gorici, ranjen; Trattig Anton, 8. lov. bat., ranjen; Vehovec Martin, 8. lov. bat., ranjen; Znidarski Janez, 8. lov. bat., ranjen; Znidarski Anton, 8. lov. bat., ranjen.

Usi odjemalci pišejo

da je najboljši izmed vseh v trgovini se nahajajočih

malinov sok

oni

lekarnarja Piccolija v Ljubljani.

1 poštna pošiljka z vozno in zavojno K 5-60.

Razpošilja se tudi v sodih in steriliziranih 1 kg steklenicah.

Naročila izvršuje 677

lekarnar Piccoli, Ljubljana.

Čeniki zastoj in franko.

A. Drame

Novomesto modna trgovina Novomesto
vkljudno priporoča krasno izbiro modernih

damskih klobukov

najnovejše dunajske modele, forme in nakit

Vedno v zalogi

vsi modni predmeti

najfinije volneno zimsko blago.

3040

2 % Rdečemu križu.

Razpisuje se služba

organista

za župno cerkev v Senožečah. Plača je mesečno 50 K in prosto stanovanje. Pismene ponudbe naj se pošljejo župnemu uradu v Senožečah! Nastop takoj! 3039

Razglas.

Dne 26. oktobra t. l. se odpro zopet živinski mesečni semnji v Divači.

Načelnništvo v Divači.

3033

Ad 75/Mob.

Razglas

3041

glede omejitve klanja telet.

V smislu odredbe c. kr. deželne vlade z dne 20. oktobra 1914, št. 30.601, daje podpisani mestni magistrat javno na znanje, da je klanje telet, ki še niso šest mesecev stara, dopuščeno samo s posebnim dovoljenjem uradnih organov. Manj kakor 6 mesecev stara teleta se bodo smela klati samo, če niso sposobna za rejo, če ni zanje prostora ali krme ali če je lastnik v takih gospodarskih razmerah, da je klanje zanj potrebno.

Stranke, ki hočejo klati teleta pod 6 mesecev stara, se morajo pri vstopu v mestno klavnico izkazati z uradnimi listki o dovolitvi klanja, ki so jih dobili posestniki v zakol namenjenih telet.

Dovoljenja za klanje telet se bodo izdajala za mesto Ljubljano in Spod. Šiško na mestnem magistratu (tržno nadzorništvo), za Barje pa pri g. Fr. Črnagoju, mestnem nadučitelju in okrajnem načelniku na Karolinski zemlji.

Prestopki te naredbe se bodo kaznovali z denarno globo do 500 K, eventualno z zapurom do enega meseca.

Odredba stopi z dnem razglasitve v veljavo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 21. oktobra 1914.

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10

Specialna trgovina za pletenine in trikotažo.

395

Velika zaloga različnega perila za vojake iz čiste volne in velblodje dlake in sicer: snežne kučme, sviterji, telovniki, triko-jopice, srajce, in spodnje hlače, nogavice, sliperji, dokolenice, rokavice, različni ščitniki za vrat, prsa, kolena itd.

Odeje iz velblodje dlake.

Tetra perilo.

Spalne vreče.

Plašči in predpasniki za strežnice rdečega križa. Volna za plesti.

Opozarjamo pri nakupu vsakovrstnega obuvala za dame, gospode in otroke na

edino moderno domače podjetje te stroke tovarno P. Kozina & Ko. v Trziču. Tvrdo-

ka ima v Ljubljani, Breg 20, veliko zalogo samolastnih, najboljših in za vsako

nogo priležnih izdelkov. Cene, ker je blago naravnost iz tovarne, brez konkurence.

Domača tvrdka

Zunanja naročila
2815 obratno

Cene brez konkurence

Modni salon Marija Götzl

Priporočamo domačo solidno tvrdko

Velika zaloga damskih in otroških klobukov v najnovejših oblikah vseh vrst ter športnih čepic

Židovska ul. 8

Zalni klobuki
vedno v zalogi

Popravila se sprejemajo